

Mari Rantanen ps

Kirjallinen kysymys ajokortin ikäpoikkeusluvasta

Eduskunnan puhemiehelle

Ajokortti on mahdollista saada Liikenne- ja viestintävirasto Traficomien myöntämällä poikkeusluvalla jo 17-vuotiaana, jos siihen on erityisiä syitä. Luvan myöntäminen perustuu Traficomien kokonaisharkintaan määriteltyjen edellytysten mukaisesti. Erityisiä syitä ovat esimerkiksi työhön, työharjoitteluun, kouluun tai säännölliseen ja tavoitteelliseen harrastukseen pääsemistä hankaloittavat pitkät etäisyydet tai puuttuvat joukkoliikenneyhteydet, jotka ylittävät kohtuulliseksi määritellyn matkan tai matka-ajan rajat. Nuori voi hakea ikäpoikkeuslupaa jo 16-vuotiaana, jolloin auton rattiin pääsee heti 17 vuotta täytettyään ja ajokokeen suoritettuaan. Aiemmin poikkeuslupia myönnettiin erittäin tiukkojen kriteerien jälkeen vain muutamia vuodessa, mutta nyt lakiuudistuksen myötä määrä liikkuu kymmenessä tuhannessa.

7.9.2020 Mallusjoella 17-vuotiaan pojan kuljettama henkilöauto törmäsi vastaan tulleeeseen puihuriin Orimattilassa, ja henkilöauton kuljettaja menehtyi kolarissa. 2.9.2020 poikkeusluvalla hankitun ajokortin omaava 17-vuotias kaahasi merkittävää ylinopeutta, 210 km:n tuntivauhtia, Espoon Länsiväylällä tieosuudella, jolla nopeusrajoitus oli 80 km/h. 30.6.2020 17-vuotias poika kuoli kolarissa, kun hänen kuljettamansa henkilöauto tuntemattomasta syystä ajautui vastaan tulevien kaistalle ja törmäsi yhdistelmäajoneuvoon. 20.1.2020 Nivalan Erkkilässä tapahtuneessa liikenneonnettomuudessa lava-autoa kuljettanut poikkeusluvalla ajokortin saanut 17-vuotias poika loukkaantui vakavasti törmättyään linja-autoon. Kaksi 17-vuotiaasta tyttöä kuoli ja yksi loukkaantui vakavasti ajoneuvon kuljettajan menetettyä ajoneuvon hallinnan ja törmätessä sähkötolppaan Kurikassa 15.10.2019.

Entisen liikennekomisarion, nykyisen liikkuvan poliisin perinneyhdistyksen puheenjohtajan Jyrki Haapalan mukaan poikkeuslupa myönnetään nuorelle liian helposti. Lisäksi ajo-opetuksen määrää ja sen laatua on vähennetty. Vaadituista ajokerroista puolet voi nykyisin suorittaa ajosimulaattorilla. Edes kortin hyllyttäminen ei välttämättä hillitse tai muuta nuoren asennetta, sillä kaahari saa korttinsa helposti ja halvalla takaisin. Liikenneopetus ry:n mukaan yleisin sakko on 240 euroa, kortin hyllytys kestää keskimäärin pari kuukautta ja sen saa takaisin neljän lisäopetustunnin jälkeen.

Ottaen huomioon lyhyen aikavälin sisällä tapahtuneet vakavat liikenneonnettomuudet ja vaaratilanteet, joissa nuoret kuljettajat ovat olleet osallisina, on syytä harkita ajokortin ikäpoikkeusluvasta luopumista liikenneturvallisuuden kannalta.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitän asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Kirjallinen kysymys KK 645/2020 vp

Aikooko hallitus harkita ajokortin ikäpoikkeusluvasta luopumista lyhyen aikavälin sisällä tapahtuneiden vakavien liikenneonnettomuuksien perusteella?

Helsingissä 10.9.2020

Mari Rantanen ps